

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ

Національна наукова сільськогосподарська бібліотека

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ННСГБ НААН

В.А. Вергунов
«28» липня 2016 року

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

з іноземної мови

Схвалено рішенням
вченої ради ННСГБ НААН
від 28 липня 2016 р.
(Протокол № 7)

Київ - 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного екзамену з іноземної мови розроблено відповідно до рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Іспит призначено особам, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста або магістра та які вступають на навчання до аспірантури Національної наукової сільськогосподарської бібліотеки Національної академії аграрних наук України.

Вступники до аспірантури повинні демонструвати фундаментальний рівень сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій.

Функціональна компетентність полягає у впевненому і правильному користуванні англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях, зокрема у вмінні читати та анотувати наукові тексти (першоджерела), слухати лекції, готувати доповіді, проводити презентації та семінари, дотримуючись параметрів комунікативно-стилістичної доцільності. Вступники мають вміти сприймати на слух різножанрові та різнопредметні аутентичні тексти та мати навички письмового відтворення основної інформації тексту чи відтворення детальної інформації у тестовому форматі.

Мовленнєва компетентність охоплює вміння чітко і послідовно викласти свою думку в заданій комунікативній ситуації, дотримуючись параметрів комунікативної відповідності й мовної правильності та реалізуючи певні типи тексту, що мають свою структуру і композицію, а саме: переказ, розповідь, опис, характеристика, рецензія, коментар.

Мовна компетентність передбачає володіння кандидатом орфографічними, орфоепічними, фонетичними, лексичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної англійської мови.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Вступний іспит до аспірантури з іноземної мови складається з трьох завдань, які націлені на перевірку рівня сформованості функціональної, мовленнєвої та мовної компетенцій.

Завдання I.

Читання із словником оригінального тексту з фаху з точною передачею змісту прочитаного у формі письмового перекладу. Обсяг тексту із розрахунку не менш ніж 1500 друкованих знаків за одну академічну годину.

Завдання II.

Читання без словника оригінального тексту з фаху з передачею змісту у формі переказу українською або іноземною мовою. Темп читання не менш ніж 400 друкованих знаків за хвилину. Обсяг тексту не менш ніж 900 друкованих знаків.

Завдання III.

Бесіда іноземною мовою згідно з тематикою, передбаченою програмою.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів– **100**.

Максимальна кількість балів за *частину I*– **40** балів.

Максимальна кількість балів за *частину II* – **30** балів.

Максимальна кількість балів за *частину III*– **30** балів. Кожне питання оцінюється у 2 бали.

Вимоги до навичок та вмінь в мовленнєвій діяльності

Складовими мовленнєвої діяльності є рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать читання та аудіювання.

ЧИТАННЯ

Вступник до аспірантури повинен вміти:

- виконувати різні види робіт з оригінальною літературою з фаху відповідно до завдань кафедри іноземних мов і залежно від поставлених завдань, що полягають у розумінні змісту й отриманні різноманітної інформації з оригінального джерела, що прочитано;
- читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру;
- володіти всіма видами читання (вивчаючим, ознайомлювальним, переглядовим і пошуковим);
- читати без словника із швидкістю 500-550 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – 900 друкованих знаків);
- читати за допомогою галузевого словника із швидкістю не менш, ніж 300 друкованих знаків за хвилину (обсяг матеріалу для одноразового контролю – не менш, ніж 1200-1500 друкованих знаків за одну академічну годину);
- робити висновки й умовиводи на основі переробки отриманої інформації.

АУДІЮВАННЯ

Вступник до аспірантури повинен розуміти:

- запитання екзаменаторів;
- короткі висловлювання й коментарі екзаменаторів;
- повідомлення й оголошення на конкретні та абстрактні теми, мовлення яких є нормативне;
- нормативне мовлення, яке здебільшого зустрічається в суспільному, професійному або академічному житті, і визначати погляди і ставлення мовця так само добре, як зміст інформації.

До продуктивних умінь належать говоріння, письмо та переклад.

ГОВОРІННЯ

Монологічне мовлення:

- представляти себе;
- володіти мовленнєвим етикетом повсякденного й професійного спілкування;
- володіти всіма видами монологічного мовлення (інформування, пояснення, уточнення тощо);
- проводити презентації;
- робити коротке несподіване повідомлення з тематики, визначеної екзаменатором.

Діалогічне мовлення:

- починати бесіду, вести та завершувати її;
- вести бесіду, демонструючи елементи розпиту, пояснення, висловлення власної думки і т.ін.
- уміти встановлювати контакти у ситуаціях повсякденного, професійного та наукового спілкування (контакти по телефону, обмін інформацією / дискусія).

ПЕРЕКЛАД

Під час перекладу оригінального матеріалу вступник до аспірантури повинен уміти:

- працювати з двомовним та одномовним словниками;
- вибрати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти;
- давати повний та адекватний переклад на основі розпізнавання синтаксичної структури речення.

Характер навчального мовного матеріалу

Правила читання

Для розвитку навичок і вмінь читання вступник до аспірантури повинен у галузі орфоєпії володіти на рівні автоматизму вимовою всіх звуків іноземної мови до міри, що забезпечує можливість для вступника зрозуміти промовлений текст.

Вступник до аспірантури повинен також володіти автоматизмом паузації на основі синтагматичного ділення речення, зв'язністю сприйняття і відтворення синтагм і основними інтонаційними контурами.

Граматичний мінімум

Граматичний мінімум з англійської мови передбачає знання таких тем:

1. Речення. Порядок слів в англійському реченні.

2. Комунікативні типи речень. Розповідні, питальні та заперечні, питально-заперечні речення.
3. Типи питальних речень.
4. Іменник. Однина та множина іменників. Присвійний відмінок.
5. Артикль (*a/an; the*).
6. Займенник. Особові, присвійні, вказівні, питальні займенники. Неозначені займенники *some, any, somebody, something, anybody, anything* і заперечні займенники *no, nobody, nothing*. Кількісні займенники *many, much, few, a few, little, a little*. Неозначено-особовий займенник *one*. Підсилювальні та зворотні займенники.
7. Зворот *there is, there are*.
8. Слова - замітники.
9. Прикметник. Ступені порівняння.
10. Прислівник. Ступені порівняння.
11. Числівник. Кількісні та порядкові числівники. Дріб. Читання формул, хронологічних дат, позначень часу.
12. Прийменник. Прийменники часу. Прийменники місця. Прийменники руху.
13. Безособові речення.
14. Дієслово. Допоміжні та смислові дієслова, дієслово-зв'язка.
15. Спосіб (дійсний, умовний, наказовий). Система часів.
16. Часова система англійського дієслова в активному стані:
  - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Progressive; Future Progressive-in- the Past;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past.*
17. Часова система англійського дієслова в пасивному стані:
  - *Present, Past, Future Simple; Future Simple-in- the Past;*
  - *Present, Past Progressive;*
  - *Present, Past, Future Perfect; Future Perfect-in- the Past).*
18. Модальні дієслова та їх еквіваленти. Ознаки модальності *to be + Infinitive, to have + Infinitive, ~should + Infinitive*. Модальні дієслова з перфектним інфінітивом.
19. Узгодження часів.
20. Пряма та непряма мова.
21. Умовні речення.
22. Безособові форми дієслова. Дієприкметник. Інфінітив. Герундій.
23. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Ввідні дієслова (*see, hear, know, want...*) як ознаки тричленної дієслівної конструкції з інфінітивом і її значення. Ввідний елемент (*is said, is known, seem ...*) як ознака суб'єктного інфінітивного звороту (*He is said to arrive soon*) і його значення.

Найуживаніші суфікси, префікси англійської мови наукової літератури та їх значення. Основні суфікси іменників, прикметників, дієслів, прислівників.

Мінімум для оволодіння читанням передбачає подальшу автоматизацію вказаних явищ; основні випадки виразу модальності і використання форм умовного способу підмови даного фаху.

Граматичний мінімум з німецької мови передбачає знання таких тем:

MORPHOLOGIE

1. Das Verb. Die Hilfsverben. Die schwachen Verben. Die starken Verben. Die Mischverben. Die Modalverben.
2. Das Partizip. Das Partizip I. Das Partizip II.
3. Die Zeitformen.
  - Das Präsens*
  - Das Präteritum*
  - Das Perfekt*
  - Das Plusquamperfekt*
  - Das Futur I*
  - Das Futur II*
4. Das Passiv
5. Das Stativ
6. Der Infinitiv
7. Der Imperativ
8. Der Konjunktiv
9. Das Substantiv. Deklination der Substantive. Die Bildung der Mehrzahl. Der Artikel.
10. Das Adjektiv. Die Deklination der Adjektive. Die Steigerungsstufen der Adjektive
11. Das Pronomen. Personalpronomen. Das Reflexivpronomen *sich*. Possessivpronomen. Demonstrativpronomen. Fragepronomen. Relativpronomen. Das unpersönliche Pronomen *es*. Indefinitpronomen. Negativpronomen. Reziprokpronomen.

SYNTAX

1. Der einfache Satz. Der Aussagesatz. Der Fragesatz.
2. Positive und negative Sätze.
3. Negative Pronomen und Adverbien.
4. Die Wortfolge in einem einfachen Satz.
5. Infinitivsatz
6. Der zusammengesetzte Satz. Die Satzreihe. Das Satzgefüge.
7. Der Text.
8. Direkte Rede.
9. Indirekte Rede.

Лексичний мінімум

Лексичний мінімум має складати не менш ніж 2500 слів і словосполучень, включаючи загальнонаукову і спеціальну лексику, що відповідає галузі знань «Державне управління».

У цей мінімум входить загальнонавчана термінологічна лексика за фахом, а також так званий потенційний словник, який має бути сформований у процесі навчання у вищому навчальному закладі й який складається з:

- інтернаціональних слів, подібних за виразом і таких, що збігаються за змістом в українській та англійській мовах;
- відтворюваних похідних і складних слів, створених із знайомих морфем на основі вивчених словотворчих моделей.

Для роботи над літературою з фаху вступник також повинен знати найбільш уживані фразеологізми, скорочення і позначки, прийняті в цій літературі.

УСНЕ МОВЛЕННЯ

Граматичний мінімум з англійської мови

Для оволодіння вміннями і навичками усного мовлення граматичний мінімум передбачає:

- уміння висловити думку в простому розповідному реченні (ствердження і заперечення); ставити загальні і спеціальні питання, використовуючи для цього структури як особових, так і безособових речень, у тому числі з модальними дієсловами *can, may, must*;

- висловлювати спонуку за допомогою спонукального способу, а також конструкції з дієсловом *let*;

- використовувати для опису конструкції *There is (There are)*. Ці граматичні структури мають бути відтворені вступником до аспірантури в мовленні на рівні автоматизму.

Для виразу думки в мовленні вступник до аспірантури повинен володіти навичками використання артиклів, створення форм множини та однини іменників, безприменникового та применникового виразу граматичних стосунків, використання основи іменника в якості означення, створення ступенів порівняння прикметників і прислівників, створення порядкових числівників, форм особових присвійних займенників, форм *Present Past, Future Indefinite; Present Continuous, Present Perfect Active; Past Indefinite Passive*.

Розвиток навичок аудіювання передбачає оволодіння також формами пасивного стану в *Present Indefinite*, інфінітивом у функції обставини, простою формою герундія, сполучниковими підрядними реченнями. Передбачається також оволодіння підрядними реченнями додатку, означення, обставин та умов дійсного способу.

Навчальні мовні ситуації, у яких використовується лексичний і граматичний матеріал, групуються відповідно до тематики, що вивчається, і зв'язані з темою “Спеціальність вступника” і проблемами, що висвітлені в текстах для читання.

Активний лексичний мінімум

Активний лексичний мінімум має складати не менш ніж 1200 слів і словосполучень.

Список тем для співбесіди (англійська мова)

1. About yourself. Biography (Про себе. Біографія)
2. Introduce yourself (your education, work experience, scientific interests) (Освіта, дослідницька робота, наукова зацікавленість)).
3. The Constitution of Ukraine. (Конституція України).
4. Ukraine (General characteristics) (Україна. Загальна характеристика)
5. The political system of Ukraine (Державний устрій України)
6. The history of the state symbols of Ukraine (З історії державних символів України)
7. The achievements of Ukrainian science and technique (Досягнення української науки і техніки)
8. Memorable places of Ukraine (Пам'ятні місця України)

Список тем для співбесіди (німецька мова)

1. Mein Lebenslauf (Про себе. Біографія)
2. Vorstellungsgespräch (Ausbildung, Arbeitserfahrungen, wissenschaftliche Interessen) (Розмова представлення (Освіта, дослідницька робота, наукова зацікавленість)).
3. Die Ukraine. Allgemeine Charakteristik. (Україна. Загальна характеристика)
4. Die Verfassung der Ukraine. (Конституція України)
5. Der Staatsaufbau der Ukraine. (Державний устрій України)
6. Aus der Geschichte der nationalen Symbole der Ukraine (З історії державних символів України)
7. Errungenschaften der ukrainischen Wissenschaft und Technik (Досягнення української науки і техніки)
8. Gedenskstätten der Ukraine (Пам'ятні місця України)